

Gefaseerde en gecontroleerde school-heropening (situatie VO)¹

De huidige beperkende maatregelen in verband met de coronacrisis, waaronder sluiting van alle scholen, duren in elk geval nog tot en met 28 april. Eind april zal besloten worden over het vervolg. Wat er dan ook besloten wordt: op een gegeven moment zullen de scholen weer opengaan. Dus zullen we moeten nadenken over een goede 'heropeningsstrategie'.

Het is de vraag of het verstandig en mogelijk is om van de ene op de andere dag over te schakelen van een situatie waarin weken- of maandenlang geen enkele leerling (behoudens 'opgevangen' leerlingen van ouders met vitale beroepen) geen enkel moment op school heeft doorgebracht, naar de reguliere situatie waarin alle leerlingen alle dagen weer het gewone lesrooster volgen en daarvoor de hele schooldag fysiek aanwezig zijn op school. Het zou pedagogisch gezien wellicht een wat al te grote shock zijn om *overnight* weer *back to normal* te moeten, hoe graag iedereen ook wil dat het (school-)leven weer normaal wordt. Het is bovendien de vraag of het maatschappelijk acceptabel en nodig is om te wachten op één moment waarop het risico van virusbesmetting *overal* en *volledig* geweken is. Dat zou nog maanden of zelfs langer kunnen duren.

Voorbeelden uit andere sectoren (bijvoorbeeld supermarkten of de horeca), die invulling geven aan of anticiperen op een 'anderhalve-meter-economie', kunnen inspiratie bieden bij het nadenken over een gefaseerde en gecontroleerde, veilige school-heropening. Waar het op neerkomt is de eerste periode 'stapsgewijs' en op een veilige manier steeds meer leerlingen in de gelegenheid te stellen om naar school te gaan, waarbij zij te allen tijde tenminste anderhalve meter afstand van elkaar en van hun docenten kunnen houden.

Dit vraagt om creatieve manieren om het onderwijs te organiseren. Zo valt er in het voortgezet onderwijs te denken aan maatregelen als:

- Weekplanning per klas of vak: op bepaalde dagen of dagdelen volgen alleen leerlingen uit een bepaald leerjaar onderwijs op school (bijvoorbeeld dinsdag de hele dag en donderdagmorgen alleen H4, V4 en V5), of worden alleen bepaalde vakken verzorgd.
- 'Verspringende lesroosters': de lessen beginnen voor verschillende groepen leerlingen op verschillende momenten. Voor de ene groep begint het eerste lesuur bijvoorbeeld om 8:30 uur, voor de andere groep om 8:45 uur. Dit loopt de hele dag zo door. Als dit slim wordt ingepland (inclusief de pauzes) kan vermeden worden dat verschillende groepen leerlingen elkaar moeten treffen in de gangen en in de aula.
- Groepsgroottebeperking: de klassen worden ten minste gehalveerd; de opstelling van het klaslokaal (standaard twee tafeltjes naast elkaar) wordt gewijzigd (losse tafeltjes met tenminste anderhalve meter afstand ertussen).
- Herinrichten leerlingenstromen: de hiervoor genoemde drie maatregelen zorgen ervoor dat er minder leerlingen tegelijkertijd op school zijn, dat zij elkaar tussen de lessen niet allemaal hoeven tegen te komen en dat zij in de lessen voldoende afstand kunnen houden. Voor de leerlingen die dan alsnog voor, tussen en na de lessen fysiek op school aanwezig zijn, zouden de 'looproutes' en verblijfplekken op school zo ingericht kunnen worden dat zij steeds tenminste anderhalve meter afstand kunnen houden.
- Ook zal er waarschijnlijk voorlopig sprake zijn van een hybride vorm van onderwijs: deels fysiek op school, deels op afstand vanuit huis.

Voorstel (voor VO): ontwikkel mét scholen en VO-raad, met advies vanuit RIVM, voor eind april een strategie voor gefaseerde en gecontroleerde school-heropening in het voortgezet onderwijs, zodat daarna zo snel en veilig als mogelijk stapsgewijs het normale schoolleven weer opgepakt kan worden. Hierbij is het natuurlijk van belang om scherp in de gaten te houden of de maatregelen effect hebben in termen van veiligheid en beperken besmettingsgevaar, zodat indien nodig soms ook weer tijdelijk 'teruggeschakeld' kan worden naar een zwaarder regiem.

¹ De reguliere organisatie van het voortgezet onderwijs, met lesroosters, verschillende klassen en verschillende lokalen, maakt dat dit voorstel minder geschikt lijkt te zijn voor het primair onderwijs.